

V Pešti, 10. júna, 1909.

Velactený pane profesor,

Fr. Kántor mi sám o sebe udal tieto dáta: bol úradníkom uh[orských] kr[áľovských] štátnych dráh, v úrade defraudoval, bol vo vyšetrovacom väzení v Pešti. Vo väzení zišiel sa so Štrassnoffom, doneseným ta zo Záhrebu pre podvod. Teraz je Kántor bez stáleho zamestnania; žije sa z nahodilých prác diurnistických.^a

So Štrassnovom, ktorý bol do väzenia prišiel priamo z výpravy záhrebskej, kde sa *Frankovi* a niektorým horvatským *klerikálom* predstavil jako ministeriálny radca z ministerstva zahraničných záležitostí, sa Kántor spriatelil. (Oni boli vo väzení jediní zastupitelia „inteligencie“.) Štrassnoff sa votrel bol do dôvery Frankovej, za dva dni jednal s ním o problémoch vysokej politiky, vylúčil z klerikálov pár sto korunové požíčky a z Franka mnoho intímnych politických vyznaní.

Teraz, po Vašej reči na ríšskej rade,¹ písal Štrassnoff Kántorovi list, ktorý mi Kántor dal prečítať. Píše mu v ňom Štrassnoff toľko, aby Vás upozornil na neho, jako na odborného znalcu Frankových intímí² a dodáva v liste doslovne: „Snáď by sa takto dalo prísť ku trochu grošu.“ Slovom, Štrassnoff chce svoje skúsenosti s Frankom speňažiť.

Za takýchto okolností som Kántorovi povedal, aby sa Štrassnova opýtal, má-li pôvodné dokumenty; jestli ich má, nech zdelí, čo je v nich, po prípade nech ich pošle mne na ukážku cestou Kántora. Jakmile dostanem od Kántora jekékoľvek zdelenie, uvedomím Vás o ňom.

Osobne Kántor nezbudzuje mnoho dôvery.

Ráďte mi láskave zdeliť Vaše ďalšie dišpozície.

S hlbokou úctou Váš oddaný

Milan Hodža.

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. P-32-20, k. 257. Originál, rukopis. Adresa: B[uda]pest, VIII. Rökk-Sziláss-u. 19.

a – Diurnista – pisař pobírající pouze denní mzdu.

1 – Míněna je Masarykova řeč o tzv. záhrebském velezrádném procesu, kterou přednesl na 20. a 21. schůzi 19. zasedání Poslanecké sněmovny Říšské rady 14. a 18. 5. 1909. Ve svém vystoupení Masaryk odhalil zákulisí zmanipulovaného procesu proti představitelům chorvatsko-srbské koalice, kteří byli neprávem obviněni z velezrady a podvrtné činnosti ve prospěch Srbska. Viz MASARYK, T. G. *Parlamentní projevy 1907–1914*. Praha 2002, s. 172–203.

2 – Frankovi odmítali spolupráci s chorvatskými (tzv. prečanskými) Srby, které považovali paušálně za agenty Bělehradu. Proces proti představitelům chorvatsko-srbské koalice vydávali za důkaz oprávněnosti svých tvrzení a snažili se dodávat obžalobě další problematické důkazy. Materiály týkající se Franka mohly Masarykovi posloužit jako další důkaz, že záhřebský proces byl zmanipulován.